

Գին միոյ տետրակի 40 փաթայ :

տըր, թաղուգ տախի քէնսի ըրիճէ-
րին գաւառը, վէ լէյէք տախի քէն-
տի եւ պրուարընը իսքիւն իթտրմէք
իյին պիր օճագ թէքէսի իւզէրինտէ
չէօրտէն չէօրտէն պիր եւսվա ետր-
տըք տան պաշգա, օնլարը պիր իսպի-
ուչուրունճաւա գաւառը պօղաղլարընը
տախի տիւշիւնիւր :

Լաքին, քիչի մէտէնիյէթտէ իլէ-
րու կիտիպ, տուլլուլարը չօղաղլար-
ճա, մէքքիւր եւ պախի հալէ գաւառթ
իթմէտիկինտէն, քէնտիտէն ուղաղտա
օլանլարը տախի թէտրիճ իւզրէ տիւ-
շիւնիւպ վէ գաւառմագ իսթէր, վէ
պու տուլլու պիր կիւն օ տէրէճէյէ
վաւըլ օլուր քի, պիւթիւն ինսան ճին-
սինին խալը ու մէնֆաթընը պիւլէ
տիւշիւնմէյէ, չէօլէ քի, քէնտի խալը
ու մէնֆաթընը, ումուսուն խալը ու
մէնֆաթընտա արամագլըգ գախտէ-
սինի պիւլէկէ պաշլար :

Գրսաւ լաղըրտը, եւլընըգ եւյիպ
իյմէքիկի պիւլէք, վէ եւլընըգ քէնտի
վէ քէնտիկինքիւր իյին եւալամագ,
եւ պախի իւք պիւլէթի տիր :

Ինսաւլար պիր եւրտէ տօղուպ պիւ-
լիւմէքտէ օլամագ տան պաշգա, եւ-
րինէ վէ իւլիմինէ կէօրէ, սիւմաճա,
րէնքճէ, ինսանճա վէ թապիւթճա
ֆարգլարտան տախի խալի գաւառթ-
ղընտան, պիւթիւպի միլէթ վէ վա-
թան տուլլուսու վէ զարէթի հուսու-
լէ կէլմէքտէ տիր, վէ պուստանտա
նէյէթ իսթը քի, միլէթ վէ վաթան
տուլլուլարընը չիւրիւթ մէք իսթէյէն-
լէրին հաղլարը եօգ տուր, իթտիք-
լէրի իտաւա սըրֆ թօտպիւնիքէն շի-
պարէթ տիր :

Պիւլիմէ պիր միլէթ վէ պիր վա-
թանմէք վար տըր, վէ հալիլէ պիր
միլէթ վէ պիր վաթանա լաղըմ օլան
չէլլէրէ տէ մալիք պուլունմագ տաւըլ,
մէսէլպէնտիմիլէ միսիսուս ինսանմըլ
վար տըր, թարիսիմիլ վար տըր, քի-
լիսէմիլ վար տըր, եւղըմըլ վար տըր,
վէ անթիլգալարմըլ վար տըր :

Վէ պուստանտա անլարընը քի,
պիւղ եւ պախի կիպի, էօլլէ եւլընըգ
պօղաղլարընը տիւշիւնէրէք, վէ տէնիլ
գընըլարընտա էօլմիւշ պաղըլար, վէ
օրմաւլարտա եւ պախի մէյլէր թօ-
լաւարագ կէյինէրէք եւալամագլըգ
գաւառթ իթմէյիպ, իլլա, ինսան-
մըլ, եւղըմըլ, քիլիսէմիլ, թարիսի-
միլ վէ անթիլգալարմըլ զարէթիւրի-
նի չէքմէքիկէ տախի պօրնու պու-
լունմագ տաւըլ :

Պուստանտա եւրամագլըգ պօրնու-
եւուլ տէյիպ կէյմէքի պիւթմէք. պու
պօրնուրը իֆա իթմէք իւլթիլա իտէր:
Միլէթիմիլ ումուս սուրէթտէ էօլլէ
պիր սէֆիլ հալէ տիւշար օլունշ աուր
քի, մէքքիւր պօրնուրը թանըր վէ իֆա
իտէր տէյիլ, եւլընըլ թանըր պիւլէ քէք
օղաւաճ պուլունմագ տաւըլ, հէլէ
մէքքիւր պօրնուրընը իֆա իտէնլէր օ
գաւառը նաւիր իւլ էմաւ տիր քի, պիր
իքի զէրօնուն գուլվէթիւնտէն էօլմէ-
յէ կէլմէք տէնիլսէ պիր սահիհիւք օ-
լուր :

Սն քիլիտէն միւրէթիլ էպ օլան պիր
ֆաթիլեւտա, պիր գաշ նէֆէր բարա
գաղանան պուլունտը իսէ, հալիլլէ
օ ֆաթիլեւ հէմ րահաթ կէյինիւր, վէ
հէմտէ բարա գաղանանլար չօգ եօ-
րուլմագլար, լաքին աչի սանըտա վէ
աչի գաղանճա օլան պիր ֆաթիլեւ-
տա, բարա գաղանանըն սանըտա աղ
օլուր իսէ, հալիլլէ տիկէր ֆաթիլեւ
գաւառը րահաթ կէյինմէլ, վէ բարա
գաղանանլարընտա զիւտտէ եօրուլմա-
ղը իւլթիլա իտէր :

Միլէթիմիլտէ, միլէթ վէ վաթան
նէ իտուկին թանըր պիր ուֆագ գը-
սըմ վար տըր, պուլունտը վաղաւա միլ-
լէթմէ իյի չէլլէր արղու իթմէքտէ
տիրլէր, տիւք տիր քի, միլէթմէ նի-
չէ իսլահաթլարա միւհթաճ պուլուն-
տուլլուսու ճիսս իլլէմէքտէ տիր-
լէր :

Միլէթիմիլտէ իսէ իսլահաթ իճ-
րաւ օ գաւառը միւշքիլ տիր քի, հէ-
ման հէր քէսին խաթընտան պիւլէ կէ-
մէքտէ տէյիլ տիր տէյէպիլիլիլ, Ա-
չըգ պիր արսա իւզէրինտէ, եէնիտէն
պիւնա եւրամագ գօլար օլուպ, հալ պու-
քի, էսկի պիր պիւնաւաւալըն ալտը-
տան սօնրա եէնիսի եւրամագ կիւն օ-
լուր, Պիւլտէ իսլահաթ իճրաւը իյին,
քեաֆիթիլ էսկի վէ ֆէնտա տէթլէ-
րին վէ իթիգաւալարըն լաղլի իւլթիլա
իտէր :

Իսլահաթա չալընաճաղարըն սա-
եւը պիր թարաֆտան քէք աղ օլու-
ղու հալտէ, ճահիլ վէ գաւալ եհալի-
նին սանըտա իսէ քէք չօգ տուր, հէլէ
պու արատա քիւլահ գաւառագ նիլ-
թիլլէ, պիր թագըմ միլլէթ խալիլլէ-
րինտէ, չօղուղուն ճէհալէթի քէն-
տիլլէրէ պիր գաղաւա վէ պիր սէրմիլ-
իտէրէք, օնլարը թահիլիք իտէճէքլէ-
րի, վէ էնվարի կիւնլիւքլէրէ սէպէ-
պիլլէթ վիւրէճէքլէրի տէ պի իլթիլպահ
տըր :

Պիւղ հալէա էսկի տիւնեւտա եւ-
չաւագաւաւըլ, հալ պու քի եէնի
տիւնեւտա տա պիլիլ եւ թմագ իւզրէ ար-
գաւաղտան գօլմագ տաւըլ, եւ իս-
լահաթը միւհթիմէ իճրաւըլա քէնտի-
միլլի մուհաֆաղա իթմէլիլիլ, վէ եւ-
սուտ միլլէթիլք իտաւաւաւտան վաղ
կէյէրէք, սոյիւր պիր իլէրուտէ պու-
լունտէ միլլէթիլ գաղըմաւընը :

Նիլլէրէ վէ պիւլիթտէ պիւնլէրէ
իսլահաթ վէ Սարգիլլէրին պէյիլլէր-
տէն, էֆէնտիլլէրէրէրէ, բաշլըգ-
լարտան վէ վէլիլլէրէրէրէ մահրու-
գաւալարընա սէպէպ, եւլընըլ էս-
չէլէ իսթիլլէր օլուղու կիպի, վէ նիլլէ
պաւնլիլլէրէրէրէ վէ թիւճաւըլըգ,
լարտան կէրի գաւալարըն տախի մէք-
քիւր սէպէպէ մէպիլ տիր :

Երմէնիլք սըֆաթընա չէքիլլէն սէ-
ֆիլլէրէրէրէ վէ իլիտիլլէն հաղալթի-
լէրին թարիլլէրին պուլահաղաւա տէր
խաթըր իթմէքիկէ հաճաթ կէօրմէ-
յիլ :

Մատաւ քի, հէր նէվի հաղալթիլ
վէ մահրուլիլլէրի կէօղէ ալաւագ Լի-
մէնի գաւառագաւաղ, պարի Լիմէնի
գաւառագաւաղ պիր մագսէտիմիլ օլ-
մալը տըր, պարի Լիմէնիլիլ չէրէֆ
վիլիլ իլէրու կէօթիլլէրէրէրէ, վէ
պարի պուլունտան սօնրա, թարիլլէրէրէ,
վաթանմըլ նալընա պիր իքի գալա
ալըր գաւաղըլա չալընալընը :

Պիւղ պու լաղըրտըլարը քիմէ սէյ-
լէնօրուլ, պու իսլահաթլարա չալը-
նալար քիմէր օլահաղալար տըր, իտա-
սէթէն էօլլէ պիր թագըմ վալ մը տըր,
աճէպա իսթիլլէ վէ իսթիլլէրէրէ մի
չալընաճաղար, եօգսա մը չու եւ
պու միլլէթ մէլմուրու, վէ չու եւ պու
աւիրա վէ իլլան մը չալընաճաղար,
խալը, պուլունտըն հիլ պիրի տէյիլ
տիր, վէ իլլէ պու նօգթաւա տիլ-
գաթ օլունմագաղընտան տըր քի, միլ-
լէթիմիլտէ չօգ չէյ արղու օլունմագ-
աւա, ֆագաթ հիլ իճրա կէօրիլլէ-
մէքտէ տիր :

Պիր միլլէթիլ իսլահաթա չալընաճաղ-
լը պիւղ պիր չէլլէ վէ եւսուտ պիր ի-
մօրէթիլ եւրամագ կիպի տիր, պու պիր

խալարաթ տըր, էլիլլէրէ կէլլէ վէ միւ-
րատ իտէն, հէր նէվի ֆէտաղաւալը-
ղը կէօղէ ալարագ մէյտանէ չըգըպ,
գուտրէթիլլէ կէօրէ պիր էսէր պըրագ-
մալը տըր, վէ քէնտի էսէրիլլէ ումու-
սա իպրէթ վիւրմէլի տիր :

Պու պապտէ տահա սէյլէճէյիլ :

ԻՉՄԻՏԷ ԵՕԼՃՈՒԼՈՒԳ
(Տիւնիլ իսլահաթա պաղըլլէ)

Պիր աղ տա Օվաճըգ նամ գաղիլե-
տէն պահա իտէլիլմ: Պու քէյ քէգա-
լիք եւլընըլ Հալարտան իպարէթ օլ-
տուղու հալտէ, զանն իտէրիլ քի իւշ
եւիլ գաւառը իսնէ պուլունմագ տա
տըր, պիր կիւղէլ քիլիլլէրէրէ, վէ պիր
կէնիլ, ֆագաթ գուտուր գաւառը մէք-
թէպիլլէրի վար տըր: Պու քէյիլլէն է-
հալիսի հէմ գիւտտէ քէյիլլէ հալիլ-
տէ տիր, վէ հէմտէ էրքէքլէրի տահա
գիւտտէ թէնպէլ օլունտուղունտան, տա-
հա զիւտտէ ֆագըր իւլ հալ տըր :

Պուլունտա տախի, օրման եւանը
պաշլարընտա օլունտու հալտէ, էվլէ-
րին օտուլունտու գաւառը թաղըմագ-
տա տըրլար: վէ զիւտտէսիլլէն էսէֆ
իտէճէք եէրի չուրաւը տըր քի, էր-
քէքլէր հաֆթալարճա, պօշպօշ գահ-
վէլլէրտէ վէ մէյիսանլէրտէ վաղըթ
կէյիլլէրէրէ իսէ, պարի գըլ իյին պիր
գաշ եւիլք օտուլ ինտրիլլէրէրէրէ
չէօլլէ տուրտան, թէսթիլլէրէրէրէ
չէլլէրէրէրէ էվլէ սու պիլլէ կէօթիլլէրէրէ
լիլլէ թէնպէլլէրէրէ իթմէմէքտէ տիրլէր:
չիւնքի պու իլլէր գաւառըլարա մալ-
սուս իմիլ, քէնտիլլէրին քիպիլլէրէ թօ-
գուլունտը իմիլ, Չէվալը գաւառըլար վէ
գըլլար, հէր պիր իսթմէթլէրի եւր-
տըք տան պաշգա, կէրէք օրատա, կէ-
րէք Պաղէճէքտէ, վէ կէրէք սալիլ
քէյիլլէրտէ գուտու պուլունմագաղըն-
տան, եէմէք, չամաշըր, թահիլ սիլ-
մէք սուլարընը, արգալարըլա քէն-
ալլէր թաղըմագ տա տըրլար, վէ հաթ-
թա կիտիպ թաղալարտա վէ չիթիլ-
լիլլէրտէ չալընալարագ պիր գաշ զա-
ղանմագ տա, վէ հէմ չօճուղ լարընը, վէ
հէմտէ էրքէքլէրին պիւլիլլէրէրէ պիւլիլլէրէ
թէնպէլլէրին պիւլիլլէրէրէրէ տիրլէր :

Պու քէյիլլէր չուհա ֆագաթիլ
հիւմաւաւունտան եւրքէ պուլունտու-
ղունտան, իսլիլլէրէրէրէրէրէ, մէք-
քիւր ֆագաթիլլէրտա չալընաճաղա տըր-
լար: Օլ ճիլլէթլէ գաղըլլէր օլունտու-
լարը, վաղաւ ինքեար օլունտուլ,
չէօլլէ քի իւշ եւիլք նէֆէր Հալ կէլլի
կէյիլլէրէրէ տիր, լաքին, միւտիլ է-
ֆէնտիլլէրէ, վէ հիւլիլլէրէրէրէ սէնիլլէ-
նին նաղարը տիլգաթ վէ մէրհալլէրի
նի տալլէթ իտէճէք պաշլընա պիր գաշ
խաւսուս պուլունտուղունտան, օնլարը
տախի զիլլէր իտէրիլ :

Իյճիլլէր, իլլիթիլլէրիլլէրէ կէօրէ,
կիւնտէ օն տէօրթ սաւաթ չալընալըր-
մագ տա իմիլ, պու իսէ ինսաֆ վէ սըհ-
հէթիլ պէտէնիլլէրէրէ գաղըն տըր, ա-
լէլ իսուսուս պուլունտուլարտան պիր մըգա-
ղը աղաւա սապահ պիրէր իքիլլէր սա-
աթիլ եւլ եւլիլլէրէրէրէրէ մէլագալը պու-
լունմագ տա տըրլար, Էվրօպա ֆագ-
րիլլէրէրէրէրէ տախի պու ֆէնտըգ-
լարըն էմալիլ վար իտի, վէ հալէտ
տալիլ պուլունմագ տա տըր, հալ պու-
քի, էհալիլ թարաֆընտան թէլլէքլէ-
լէր օլունտուղունտան, չօգ եէրլէրտէ
նիլլէրէրէրէ գօնուլարագ, չալընաճաղ-
աթլարը օն սն քիլլէ վէ սն իքիլլէրէրէ
րիլլէրէրէ տիր :

Պաղը ֆագաթիլլէրէրէրէրէ տահա զի-
ւտտէ ինսաֆիլը սուրէթտէ պուլուն-
մագ տա տըրլար :

Իքիլլէրէ, մէքքիւր ֆագաթիլլէրէ
հիւմաւաւունտա, աղաւալարը իյճիլլէրէ
կիւն րուլսաթ վիլլիլլէրէրէ կիպի, հաթ-
թա, ճիւմա իրթէսի կիւնլէրի աղաւ-
լարը տախի քէք կիւն րուլսաթ վի-
րիլլէրէրէ օլունտուղունտան, հալիլլէրէ
աղար կիւնլէր իյին լաղըմ կէլլէն թէտա-
րիլլէրէրէ վաղըթլարը միւսաւա տէ իթ-
մէմէքտէ տիր :

Վէ իսլահաթիւ, պուլունտա իլլէ-
մէքտէ օլան ուֆագ չօճուղարա, եէվ-
միլլէ 100 վարա վիլլիլլէրէրէ օլուպ, վէ
օնու տախի եէմէքտէ օլունտուղուն-
տան, ֆագաթիլլէրէրէ իյին վէ եւսուտ
կէլլէճէք վաղըթ իյին հիլ պիր վարա
արթըրաւաւագ տա տըրլար, վէ պուլ-
տանտա գաթիլ նաղար, օրատա եւ-
թանլար կիլլէրին սաւաթ պէյիլլէրէ գա-
տար չալընալարընը հալտէ, կիլլէրէ
լէմէլլէրին մուգապիլ օլարագ, եւլը-
նըլ 23 բարա եէվմիլլէրէրէրէ գաւաթ օ-
լունտագ տա իմիլ, պու իւլլէրէրէրէ քէք
աղ օլունտու չէօլլէրէրէրէրէ, սըհհէթ
ճիլլէրէրէ չօգ մահրուլա վար տըր,
չիւնքի, օ գաւառը չալընալարընտան սօն-
րա, եէնէ սապահալարըն էրքէնտէն
գաղաւաղ իլլէրինտէ տէվալ իթմէկէ
մէլագալը պուլունմագ տա տըրլար :

Վաղաւ, պուլունտ օրատա ճէպիլ
իլլէմէքտէ օլմաւալ, քէնտի հիւսնի
րիլլէրէրէրէ իլլէմէքտէ իսթիլլէր տէ,
վաթանըն էվաւալարը նաղարըլա պա-
ղալարագ գաղըլլէրէրէրէ տախի հիւ-
լիլլէրէրէրէ սէնիլլէրէրէ չալընալարընտան տըր :

Օ ճիլլէրտա պուլունտան սալիլ քէյ-
լէր կիպի, Օվաճըլլէրէրէ հալիլլէր տախի,
իւմիլլէրէրէ չօղուղու իքէք մահաւալա-
լիլլէրէրէ վաղ իլլէրէրէ տիր, չիթիլլէր-
իլլէր կիւնտէ կիւնէր քիլլէրէրէրէ տիր:
Կէլլէր պիր գաշ սէնէրտէն պէրու, թիւ-
թիւն եէթ իլլէրէրէրէրէրէ մէրագ իթմիլ-
լէր, վէ խալիլլէր տէ մուլաֆիթագ օ-
լուպ իլլէրու կէօթիլլէրէրէրէրէ իսթիլլէրէ-
թիլլէր օլունտու օլունտու գաւառ սօն-
ար, գաթիլ իւլլէրտ իտէրէք վաղ կէլլէր-
լէր տիր, չիւնքի մահաւալարընը օգ-
գաւառաւ, անմագ տալլէր եէրի զչիլլէր-
մէքտէ օլունտ, վէ պիր օգգաւ գուրու
եւրաւագ քէյտա իթմէք իսէ ալլէր եէ-
տիլլէր մէսարիլլէրէ օլունտաւաղըն-
տան, պօշ տուրմագլըլը պօշա չալըն-
մագլըլա թէրէրէ իթմէքտէ իմիլլէր,
վէ պու կիւնքի կիւն սէթիլ օն պիլլէ
օգգաւ մէվճուտ թիլլէրէրէրէ, էօլլէճէ
տաւալար ալլէրէրէրէրէրէրէրէրէ
տէ օլունտու սէյլլէրէրէրէ տիր :

Իլլէր օլունտիլլէրտէն, պիր թարաֆ-
տան միլլէրէրէ մէնֆաթիլ հաւըլ օլուն-
ղու վաղաւ կէօրիլլէրէրէ տիր, լա-
քին տիլլէր թարաֆտան տախի, իլլէր
պէյիլլէր ումուսճա զարալարընը զուհու-
րա կէլլէրտէ տիր քի, պու զարալ-
տան միլլէրին սէհմինէ տախի տօրաւը-
տան իսապէթ իտէճէկինտէ չիւրհէ
եօգ տուր :

(Խալըն)

Խալիլլէր 23 ապրիլ 1873

Խալիլլէրէրէ
Վիլլէր քանդաթման չէ իմ սիլլէր-
ընտիլ մէլ, սա համաղաւաթ թէ, էլիլ
միտտէն ինդիլլէր իսաղաւանիլ չէ, յում-
պիտա ճանճիլլէր քիլլէր է, իսթիլլէր հա-
կըյիլլէր համար կըղաւա ընտիլ, Էքստ
օրիլլէր ընտիլ քու կը համալարիլ իսկ լու-
նաղաղ աղանիլլէր իսթիլլէրէրէ ժամա-
նալիլլէր կը թողուլմ :

Նալլէրէրէրէրէրէրէրէ մէլ Ս խալի
վարաւալարնիլ վարալլէր հալիլլէր նը-
կարագըլլէր մէկ պարբերիլլէրէրէրէրէրէ
րիլլէրէրէ չալընէրի գաւառիլլէր մեծաղաղ

